

מיזם ההתנדבות הישראלי הבין מגזרי

פורום התנדבות בעולם העבודה חוברת למשתתף/ת בפורום

פברואר 2014

תוכן עניינים

2	תוכן עניינים
3	אודות מיזם ההתנדבות הישראלי
5	ציפיות מהחברים/ות בפורום התחומי - מיזם ההתנדבות הישראלי:
6	שותפיות/ות הפורום
7	הצוות:
8	משתתפיות/ות הפורום מהמגזר הראשון:
10	משתתפיות/ות הפורום מהמגזר שני:
13	משתתפיות/ות הפורום מהמגזר שלישי:
17	משתתפות הפורום מהאקדמיה:
18	סקירה ראשונית על הקיים בתחום התנדבות בעולם העבודה בישראל
21	נספחים
22	נספח 1: הגדרות למונחים מרכזיים במיזם ההתנדבות הישראלי:
	נספח 2: המלצות הועדה המשותפת לנציבות המדינה ולמגזר השלישי בתחום התנדבות עובדים בקהילה
23	
24	נספח 3: סקירת ארגוני המגזר השלישי, הפועלים בתחום התנדבות עובדים בקהילה
25	נספח 4: מודלים שונים של התנדבות

אודות מיזם ההתנדבות הישראלי

מקדמים את ההתנדבות וההשתתפות החברתית הבין מגזרית בישראל

מיזם ההתנדבות הישראלי מקדם אסטרטגיה בין מגזרית רחבת טווח, במטרה להרחיב ולבסס את היקף ההתנדבות וההשתתפות החברתית בקרב הציבור הישראלי.

התנדבות, היא הביטוי הבסיסי של יחסים בין בני אדם והיא עוסקת בצורך של בני אדם ליטול חלק בחיי החברה בה הם חיים ולחוש כי הם בעלי ערך בעיני אחרים. להתנדבות תרומה משמעותית ועמוקה, בהשפעתה על חיזוק החברה האזרחית, בתרומתה ללכידות ולסולידאריות החברתית ולתחושת השייכות לקהילה.

בישראל, על פי הלמ"ס, 18.8 אחוזים מהאוכלוסייה הבוגרת מתנדבת. היקף התנדבות זה, הינו נמוך מהממוצע במרבית מדינות המערב. השאיפה להרחיב את מספר המתנדבים ואת איכות התנדבותם, הובילה להקמת ועדה בנושא התנדבות, במסגרת השולחן העגול הבין מגזרי במשרד ראש הממשלה. התוצר של הועדה הזו, הינו מיזם ההתנדבות הישראלי.

חזון מיזם ההתנדבות הישראלי: להנחיל התנדבות כאורח חיים - להרחיב את ההתנדבות בקרב כלל האזרחים במדינת ישראל.

המיזם הוא מיסודם של ממשלת ישראל וג'וינט ישראל, בשותפות כלל ארגונית עם המועצה הלאומית להתנדבות, שתיל, רוח טובה, פלטפורמה לחברה אזרחית, חברה טובה ושותפים נוספים לקידום ההתנדבות בחברה הישראלית. המיזם פועל במטרה להרחיב את המודעות, האיכות, הכמות, ההשפעה והנגישות של ההתנדבות הבין מגזרית בישראל, באמצעות חיזוק ופיתוח תשתיות התנדבות ברות קיימא.

חדשנותו וייחודיותו של המיזם, היא ביצירת שיתוף פעולה בין מגזרי אשר יאפשר פתיחת מרחבי חשיבה ופעולה חדשים, ימנף תהליכים קיימים בכל אחד מהמגזרים, יצור ערכים מוספים הקיימים בכל אחד מהמגזרים ויאפשר הכלת מעגלים רחבים יותר בחברה הישראלית.

מטרת העל של המיזם:

להרחיב את המודעות, האיכות, הכמות, ההשפעה והנגישות של ההתנדבות וה"השתתפות החברתית" תלת מגזרית בישראל, באמצעות פיתוח וחיזוק תשתיות ברות-קיימא.

מטרות המיזם:

- הרחבת היקפי ההתנדבות בשלושת המגזרים.
- הרחבת עולם הידע והתפיסה המקצועית לחיזוק איכות ההתנדבות.
- חיזוק תדמית ההתנדבות והעלאת המודעות להתנדבות בציבור הרחב.
- קידום מדיניות של חינוך והטמעת התנדבות בקרב כלל האוכלוסיות בישראל.
- קידום מדיניות המעגנת את ההתנדבות וההשתתפות החברתית כחלק מתפיסת האזרחות בישראל.
- פיתוח והרחבת תשתית טכנולוגית וארגונית להתנדבות והשתתפות חברתית.

מבנה ארגוני במיזם:

במסגרת המיזם הוקמו:

- **וועד מנהל** אשר יעסוק בקביעת מדיניות, בדרכי הפעולה והתקציב של המיזם.
- **פורום ארצי** בין מגזרי אשר יהווה במה להחלפת דעות, ידע מחקרי ויישומי ועדכון הדדי של החברים על פעילותם, ויהווה כלי לעדכון הדדי של העוסקים במיזם, הפורום יהווה כלי משמעותי ליצירת סינרגיה ותיאום בין ארגוני.
- **שישה פורומים תחומיים** - מעגלי עבודה הכוללים נציגות משלושת המגזרים. מטרתם יצירת שיח בין השותפים, סימון והגדרת התשתיות הקיימות והחסרות בתחום התנדבות והשתתפות חברתית וסימון המשימות המרכזיות שעל המיזם לקדם בנושא הפורום. ששת נושאי הרוחב המקצועיים בפורומים הם: חיזוק תשתיות שטח; העלאת מודעות וטכנולוגיה; הכשרה והתמקצעות; מדידה, ידע ומחקר; אסדרה וחקיקה; והתנדבות בעולם העבודה.
- מיזם ההתנדבות הישראלי הבין מגזרי, הינו מיזם ארצי המורכב משותפויות מרובות, שמטרתן היא קידום ההתנדבות בישראל. המיזם יקדם תכנית עבודה רב-שנתית, באמצעות דיאלוג משותף רב ארגוני ורב מגזרי.

עקרונות פעולה במיזם:

- המיזם הוא גוף מתווה, מתכלל ומחולל.
- המיזם יושתת על ייצוג ושותפות בין מגזריים.
- המיזם יתבסס על תשתיות ויכולות קיימות של כל אחד מהמגזרים ובעת הצורך יעודד הקמתן של תשתיות נוספות הנדרשות לקידום האתגר המשותף, בראייה בין מגזרית.
- המיזם יזמן שיתופי פעולה מגוונים ויקדם פעילות בין מגזרית.
- המיזם יפעל ברוח אמנת ההתנדבות שפותחה במועצה הלאומית להתנדבות ויקפיד על פעולה במסגרת הכללים האתיים שנוסחו באמנה.
- המיזם יפעל בשותפות בין ארגונית: כחלק משותפות במיזם, הארגונים מצופים לעדכן ולשתף בתהליכים שונים המתרחשים במסגרתם. אין המיזם מהווה כלי לעצירת העשייה הקיימת בכל ארגון וארגון.

דוגמאות לתוצרים מצופים המהווים תשתית:

- תשתית טכנולוגית בין מגזרית לקידום ההתנדבות וההשתתפות החברתית.
- ניהול התנדבות כפרופסיה מוכרת, מעוגנת בחוק.
- מדד ישראלי להתנדבות והשתתפות חברתית – מדדים לאומיים מוסכמים בין מגזריים.
- מאגר ידע אקדמי ויישומי, נגיש ומתעדכן בתחום ההתנדבות.
- חקיקה ותקינה תומכת התנדבות – עיגון ההתנדבות וההשתתפות החברתית ברגולציה.
- מנגנונים המשמרים את ההתנדבות על סדר היום הציבורי.

ציפיות מהחברים/ות בפורום התחומי - מיזם ההתנדבות הישראלי:

כללי:

הפורומים התחומיים – הם מעגלי עבודה, שנועדו ליצור מסגרת שיח קבועה, תלת מגזרית, המבוססת על תרבות של הבנה, שותפות והסכמה. תפקיד הפורומים לקדם את הידע, העשייה והחדשנות המעורבים בתחומי ההתנדבות השונים, תוך בניית שיתופי פעולה, איגום משאבים בין השותפים לעשייה, ייזום ואיתור יוזמות מן השטח ומימוש רעיונות חדשים. נושאי הפורומים הוסכמו ונקבעו במסגרת השולחן העגול התלת מגזרי.

משתתפים:

כל פורום יכולול נציגים משלושת המגזרים: המגזר הציבורי, המגזר העסקי והמגזר השלישי, המייצגים גופים בעלי עניין בתחום העיסוק של הפורום: כל ארגון יוכל לשלוח נציג אחד לפורום, כל פורום יכולול אנשי/ות אקדמיה מתחומי עניין מגוונים.

דיוני הפורום:

הפורום יערוך עד שבעה מפגשים בשנה, כל אחד למשך 2-4 שעות, בלוח זמנים שייקבע מראש. הפורום יקדם מיפוי הסוגיות המרכזיות בהן מבקשים לפעול: הגדרת מטרות הפעולה ויעדיה, הפורום יגדיר סדרי עדיפויות לקידום הנושא, הפורום יבחן מודלים והצעות והרחבת העשייה בתחום, ויבנה תכנית אסטרטגית לנושא, הפורום יקדם ויבנה תוכנית עבודה אופרטיבית אשר תוצג בוועד המנהל, הפורום ילווה ויעקוב אחרי התקדמות העשייה בשטח.

הובלת הפורום:

לכל פורום מונה יו"ר ע"י כתב מינוי רשמי מטעם מייסדי המיזם. תפקיד היו"ר להוביל את הפורום ולקדם את השיח בנושא הפורום ומטרותיו. לכל פורום רכזת מקצועית אשת מקצוע מתחום ההתנדבות.

עזרים מקצועיים:

לטובת חברי/ות הפורום ניבנה אתר מקצועי מלווה למהלך, באתר יוזנו כל החומרים המקצועיים, כולל דפי מידע וידע, מיפויים מקצועיים, דפי קשר, דיוני הפורום וכל חומר מקצועי בנושא המיזם, אשר יכול לסייע לחברי/ות הפורום בקידום משימתם.

שותפיות/ות הפורום

הצוות:

יושבת ראש הפורום: הגב' אהובה ינאי

אהובה ינאי, מנכ"לית מתן - משקיעים בקהילה. אהובה ינאי עומדת בראש מתן מאז אוקטובר 2001. תחת הנהגתה הרחיב הארגון את פעילותו והגדיל באופן משמעותי את היקף ומגוון המשאבים המושקעים בקהילה. לפני הצטרפותה למתן שירתה במשך 28 שנה בצה"ל והשתחררה בשנת 1999 בדרגת אל"מ (מיל.). במסגרת שירותה מילאה שורה של תפקידים בכירים ביניהם: קצינת פניות הציבור של צה"ל, ראש ענף אקדמאים, ראש ענף הכשרות בסיסיות וראש ענף קשר למשפחות נפגעים. לאורך השנים אהובה מעורבת ביוזמות ופעילויות עסקיות וחברתיות. היא כיהנה בדירקטוריון "אילנות דיסקונט" קרנות נאמנות, הייתה חברה במועצה לשידורים בכבלים ושידורי לוויין, יו"ר ועדת משנה בנושא "השרות האזרחי" במועצה לביטחון לאומי וחברה בהנהלת המרכז הישראלי לניהול. אהובה בעלת תואר מוסמך במדעי המדינה.

רכזת הפורום: פינקלשטיין איריס

מנהלת פיתוח יוזמות התנדבותיות לבני/ות נוער בג'וינט התנדבות ומנחה במערך ההדרכה של ג'וינט התנדבות. עורכת דין בקליניקה לזכויות אנשים עם מוגבלויות בפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר אילן. בעברה עורכת דין במשרד עוה"ד גולן, גולדשמידט ושות', המתמחה במשפט אזרחי, מסחרי ודיני עבודה, ובמקביל שימשה כעוזרת הוראה בפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר-אילן. בעלת ניסיון בליווי משפטי לתאגידים ובטיפול בתיקי ליטיגציה בתחום המשפט המנהלי והאזרחי. בעברה עסקה בהדרכה של בני נוער במסגרת עמותת "טבקה" וריכזה בהתנדבות את פעילות עמותת "הלב במשפט" באוניברסיטת בר-אילן. בעלת תואר ראשון ושני במשפטים מאוניברסיטת בר-אילן.

משתתפי/ות הפורום מהמגזר הראשון:

משרד הרווחה והשירותים החברתיים

שם הנציגה בפורום: הגב' סופי קרוטר

אתר המשרד: <http://www.sviva.gov.il>

משרד הרווחה והשירותים החברתיים משמש חוליה מרכזית במדינת הרווחה הישראלית. ייעודו לעסוק, יחד עם משרדים וגופים אחרים, במניעה, הגנה שיקום וסיוע לכל אדם, משפחה וקהילה הנתונים במצבים של משבר זמני או מתמשך מפאת מוגבלות, עוני והדרה חברתית, קשיים, תפקוד, גיל, מין, אבטלה, אפליה, ניצול וסטייה חברתית.

פועל לספק לכל אדם, משפחה וקהילה את מיטב שירותי הרווחה להם הם זקוקים, למנוע מצבי סיכון וסכנה, לחזק את המשפחות ואת הקהילות בסיכון ולתמוך בהשתלבותן בחברה, לטפח את החברה האזרחית בתחומי הרווחה ולקדם את הערכים של מדינה הרווחה הישראלית. המשרד משתתף באופן פעיל בעיצוב מדינות הממשלה בתחום החברתי והכלכלי כדי להבטיח את צמצום הפערים החברתיים, למניעת מצבי סיכון וסכנה בקרב כל קבוצות האוכלוסייה, באזורי מצוקה ועוני ובקרב קהילות בסיכון.

משרד הרווחה והשירותים החברתיים מטפל בילדים בסיכון, במשפחות נזקקות, בקשישים, באנשים בעלי מוגבלות פיזיות ובאנשים בעלי מוגבלויות שכלית ובין תפקידי: ספוק מיטב השירותים לכל אדם, משפחה וקהילה, להם הם זקוקים, קביעת סטנדרטים מחייבים של רמת השירותים עליהם המשרד אמון, טיפוח החברה האזרחית, שילוב האוכלוסיות המודרות בקהילה ובתעסוקה, חיזוק יכולת המשילות של הממשלה בשגרה ובחרום. ברחבי הארץ פועלות כ- 114 יחידות התנדבות ברשויות המקומיות, רובן במחלקות לשירותים חברתיים. בהפעלה ישירה של שרותי הרווחה מתנדבים למעלה מ- 40,000 איש.

נציבות שירות המדינה

שם הנציג בפורום: מר מאיר אהרונוב

אתר המשרד: www.csc.gov.il

תפקידי נציבות שירות נציבות שירות המדינה (להלן "הנציבות") מופקדת על ביצוע מדיניות הממשלה בתחומי המינהל ומשאבי אנוש בשירות המדינה.

המדינה: במסגרת תפקידה אחראית הנציבות על אישור המבנה הארגוני וחלוקת הסמכויות בין יחידות הממשל, אישור התקנים של משרדי הממשלה 'קביעת מסלולי הקידום לתפקידים שונים בשירות; מינוי עובדים 'הכשרה והדרכה של עובדים לשיפור רמת השכלתם ומיומנותם המקצועית' הסברת שירות המדינה; טיפול בתחום הרווחה של עובדי המדינה, הפעלת שיטות למדידת עבודה והנהגת מערכות תגמול ושכר עידוד להגברת פריון העבודה והמוטיבציה של העובדים, שיפור השירות לציבור, ארגון וייעול המבנה התהליכים ושיטות העבודה של שירות מדינה. סמכויותיה של הנציבות נקבעו בחוקים שונים הנוגעים לעובדים בשירות המדינה ובתקנות שירות המדינה - התקשי"ר

המועצות האזוריות

שם הנציגה בפורום: הגב' דרורה נבון – מועצה אזורית גזר.

אתר המועצה: www.gazer-region.muni.il

מועצה אזורית גזר

המועצה האזורית גזר נוסדה בשנת 1949 בקיבוץ נען. שוכנת במרכז הארץ, על אם הדרך בין ירושלים לתל אביב, ובמרחק קצר מנמל התעופה בן גוריון. המועצה משתרעת על פני שטח של כ – 130 אלף דונם, חיים בה כ – 25 אלף תושבים המאכלסים 25 יישובים, מהם 15 מושבים, 6 קיבוצים ו – 4 יישובים קהילתיים.

למועצה מערכת חינוך פורמאלית ובלתי פורמאלית עניפה ובה עשרות מוסדות חינוך מגני ילדים ועד בתי ספר תיכוניים. כן מפעילה המועצה מערך חוגים ופעילות ספורט רחבי היקף. החינוך בגזר הוא מהטובים בארץ ובתי הספר והמועצה זוכים בפרסי חינוך מחוזיים וארציים.

מתוך תפיסת העולם של פרנסי המועצה נשמר אופייה הכפרי – התיישבותי ותושבים רבים ממשיכים לעסוק בחקלאות. בתחום המועצה אלפי דונמים בהם מגדלים גפנים למאכל וליין, כרמי זיתים לשמן, פרדסים, ירקות לסוגיהם, חממות פרחים, לולים, רפתות ועוד.

משתתפיות הפורום מהמגזר שני:

אלון רבוע כחול

אלון הריבוע הכחול

שם המנכ"ל/ית: מר דודי ויסמן הגב' לימור גנות

נציגת הארגון בפורום: הגב' יעל לבנטל לב-רן

כתובת אתר האינטרנט של החברה: www.bsi.co.il

לאיזה סקטור משתייכת החברה: קמעונאות

אודות החברה: חברת 'אלון רבוע כחול' חברת הקמעונאות והאנרגיה - פועלת בחמישה מגזרי פעילות עיקריים: תחום המזון- החברה, באמצעות חברת הבת מנה קמעונאות בע"מ, מפעילה מעל ל- 200 חנויות סופרמרקט במותגים שונים, אשר כל אחד מהם מציע מגוון מוצרים ברמת שירות ומחירים שונה המותאמת לקהל היעד ולצרכיו הייחודיים. תחום מתחמי תדלוק ומסחר; תחום הנדל"ן; תחומים שאינם מזון ותחום התקשורת - מפעילה סלולארית שהוקמה במטרה להביא ערך מוסף ללקוחות הקבוצה.

האם לחברה תחומי עיסוק הרלוונטיים לקידום ההתנדבות: פעילויות למעורבות חברתית המתבצעות כבר 10 שנים בחברת מנה קמעונאות: חכמים ברבוע לקידום צרכנות אחראית, התנדבות משפחתית עם ג'וינט התנדבות - להובלת והטמעת הקונספט המשפחתי בעולם ההתנדבות.

האם קיימת בחברה התנדבות עובדים: כן, החברה מפעילה תכנית להתנדבות עובדים

אמדוקס ישראל בע"מ

שם המנכ"ל/ית: שי לוי

נציגת הארגון בפורום: מר אבנר חן והגב' איילת יגור

כתובת אתר האינטרנט של החברה: www.amdocs.com

לאיזה סקטור משתייכת החברה: הייטק

אודות החברה: אמדוקס הינה המובילה העולמית בפיתוח תוכנה ובאספקת שירותים עבור ספקיות תקשורת, מדיה ובידור. כדי להצליח בעולם המקושר, חברות התקשורת שמות את מבטן באמדוקס על מנת לפשט את חווית לקוח-הקצה, לנהל נכון את עומס השימוש בשירותי תקשורת נתונים, להוביל עם שירותים חדשים ולשפר את יעילותן התפעולית. פורטפוליו המוצרים והשירותים של אמדוקס הוא עשיר ורחב, ועוזר ללקוחות החברה לתכנן את הרשתות שהם פורסים ולטפל באינטראקציות עם לקוחות הקצה שלהם.

האם לחברה תחומי עיסוק הרלוונטיים לקידום ההתנדבות: לאמדוקס תכנית פעילות קהילתית רחבה המתמקדת בתמיכה בילדים ונוער בסיכון הנמצאים במסגרות חינוכיות בקרבת סניפי החברה השונים. לצד מימון כספי ושני מבצעי התרמה מסורתיים בשנה, מפעילה החברה מערך נרחב של התנדבות יומיומית מגוונת של מאות עובדים, הכוללת הפעלת מרכזי למידה בסניפיה השונים, חונכות אישית ו"אח בוגר", הפעלת חוגים, שיפוץ דירות, ועוד.

האם קיימת בחברה התנדבות עובדים: כן, החברה מפעילה תכנית להתנדבות עובדים

בינת תקשורת

שם המנכ"ל/ית: אלון בן צור

נציג הארגון בפורום: הגב' יהודית אפרימי

כתובת אתר האינטרנט של החברה: <http://www.bynet.co.il>

לאיזה סקטור משתייכת החברה: היי טק

אודות החברה: קבוצת בינת היא החברה הוותיקה בקבוצת רד בינת. חברת האינטגרציה המובילה בישראל וכשחקן עולה בזירה הבינלאומית, בינת תקשורת מחשבים מציעה פתרונות מקיפים המספקים מענה מלא לצרכי ה- ICT והטלקומוניקציה של ארגונים, כבר למעלה מ- 35 שנים.

האם לחברה תחומי עיסוק הרלוונטיים לקידום ההתנדבות: תחומי העיסוק הרלוונטיים הם התמחות בטכנולוגיה מתקדמת וברשתות תקשורת היכולת להוות בסיס למינוף ההתנדבות בישראל
האם קיימת בחברה התנדבות עובדים: כן, החברה מפעילה תכנית להתנדבות עובדים

בנק מזרחי טפחות

שם המנכ"ל/ית: אלדד פרשר

נציג/ת הארגון בפורום: הגב' צביה לרר ומר משה גוטמן

כתובת אתר האינטרנט של החברה: www.mizrahi-tefahot.ci.il

לאיזה סקטור משתייכת החברה: בנקאות / פיננסים

אודות החברה: מזרחי טפחות נמנה עם הבנקים הראשונים שנוסדו בארץ. הבנק עוסק בפעילות בנקאית מסחרית (עסקית וקמעונאית) ובפעילות משכנתאות בישראל באמצעות רשת הכוללת 175 סניפים ומרכזי עסקים בפריסה ארצית. בנוסף הבנק עוסק בפעילויות שונות בתחום שוק הון. הבנק נמנה על 5 קבוצות הבנקאיות בישראל. הבנק פועל אף בחו"ל באמצעות 4 שלוחות בנקאיות.

האם לחברה תחומי עיסוק הרלוונטיים לקידום ההתנדבות: הבנק מתמקד בתחום חברתי מוגדר - "קידום וטיפול ילדים ובני נוער המצויים במצוקה ובחסך", ומנתב אליו את מרבית התרומות והפעילות ההתנדבותית של הבנק ועובדיו. הבנק מערב את עובדיו בהתנדבות אקטיבית, וממנף את יכולותיו ומשאביו הפיזיים, הכספיים והאנושיים באמצעות "מזרחי טפחות בקהילה", תוך שיתוף מרבי של עובדים ומנהלים, גיוון ופיזור גיאוגרפי של הפעילות תוך ניצול פריסת הבנק, קיום שותפויות רחבות עם שותפים קהילתיים ברחבי הארץ, ותקשור פנים-ארגוני וחוץ-ארגוני מוגבר של המעורבות הקהילתית. 125 מסניפי הבנק ויחידות המטה נמצאים בקשר עם גופים חברתיים ומוסדות שונים, הפועלים למען ילדים ובני נוער הנמצאים בחסך ובמצוקה. כמו כן, הבנק פיתח ערכת ההדרכה "דרך הכסף" המיועדת לבני נוער, במטרה לאפשר לציבור רחב של מורים, מדריכים, יועצים וכו' ללמוד את תכניה, ולהדריך בני נוער נוספים בכישורי החיים.

האם קיימת בחברה התנדבות עובדים: בהחלט – 27 א' שעות התנדבות בשנה. מספר עובדי החברה: כ- 4,500

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

שם המנכ"ל: איל דשא

שם הנציגה בפורום: שגית פרכטר ברצלבסקי

כתובת אתר האינטרנט של החברה: www.teva.co.il

לאיזה סקטור משתייכת החברה: תעשייה

טבע, שהוקמה בשנת 1921, מדורגת כיום בין 12 חברות התרופות המובילות בעולם. טבע, שמשרדה הראשי נמצא בישראל, פעילה ב-62 מדינות ומעסיקה למעלה מ-46,422 עובדים מסורים ברחבי העולם.

כחברת תרופות עולמית עם הפנים לעתיד, עומדת חברת טבע בראש הפיתוח, הייצור והשיווק של מגוון רחב של תרופות ייעודיות, תרופות גנריות, תרופות ללא מרשם, חומרים פעילים לתעשייה הפרמצבטית (API) ותכשירים טיפוליים חדשניים. בליבה של טבע, נמצא החזון שלה להיות חברת התרופות החיוניות ביותר בעולם, ולעמוד במחויבותה כלפי החולים, הלקוחות, בעלי המניות והעובדים בחברה. בכל צעד שלה, החברה מתנהלת בהתאם לערכים המנחים אותה: יושרה, כבוד, שיתוף פעולה, מצוינות ומובילות. אחד מכל שבעה עובדים בטבע מתנדב ברוח המעורבות החברתית של חברת טבע. בעיקר בולטת מעורבות אישית של עובדי החברה בקהילות שבסמוך לאתרי טבע השונים. חברת טבע מגבה ומעודדת מעורבות שכזו ואף תומכת בה כאשר היא עולה בקנה אחד עם מטרות טבע ועקרונותיה.

האם קיימת בחברה התנדבות עובדים: כן, החברה מפעילה תכנית להתנדבות עובדים

Good-Vision - יועצים לאחריות תאגידית

שם המנכ"ל: עברי ורבין

נציג הארגון בפורום: מר עברי ורבין

כתובת אתר האינטרנט של החברה: www.goodvision.co.il

לאיזה סקטור משתייכת החברה: ייעוץ

אודות החברה: Good-Vision בע"מ הינה חברת הייעוץ המובילה בישראל לתכנון ולניהול תהליכי אחריות תאגידית. החברה הוקמה בשנת 2002 והיא מהווה One Stop Shop לשירותי אחריות תאגידית. בין היתר, מתמחה החברה בתכנון אסטרטגי של פרויקטים חברתיים, סביבתיים ואתיים, ניהול פרויקטים בפועל והטמעה של תהליכים אלו בארגונים. Good Vision הינה הנציגה הבלעדית בישראל של Good Business אנגליה, החברה המובילה בתחום זה באירופה.

האם לחברה תחומי עיסוק הרלוונטיים לקידום ההתנדבות: מעבר לפרויקטים כוללים לקידום אחריות תאגידית בחברות המובילות במשק הישראלי, Good-Vision בונה, מקדמת ומלווה פרויקטים התנדבותיים ממוקדים יותר. לחברה רקע רחב וניסיון עשיר בליווי פרויקטים התנדבותיים, אשר מהווים חלק אינטגרלי מהעבודה השוטפת של החברה.

האם קיימת בחברה התנדבות עובדים: החברה מפעילה תכניות להתנדבות עובדים בקרב חברות חיצוניות.

מספר עובדי החברה: 7

משתתפיות הפורום מהמגזר שלישי:

מעלה

שם המנכ"ל/ית: מומו מהדב

נציג הארגון בפורום: מר כהן יאיר

כתובת אתר האינטרנט של הארגון: www.maala.org.il

הקטגוריה אליה משתייך הארגון: ארגון עסקים לקידום אחריות תאגידית

רקע על פעילות הארגון: מעלה פועלת כרשת עסקים (ללא מטרת רווח) של כ-120 מהחברות הגדולות בארץ לפיתוח אחריות תאגידית. בקשר השוטף של מעלה עם החברות מניעה מעלה את תהליכי ההטמעה והיישום של התחום באמצעות מפגשי למידה ותומכת ומלווה מקצועית את החברות. מעלה מפרסמת מידי שנה את מדד מעלה לאחריות תאגידית בבורסה לניירות ערך המשמשים ככלי ניהול ופיתוח של אחריות תאגידית בחברות.

רקע על פעילות הארגון בתחום ההתנדבות: במסגרת דירוג ומדד מעלה לאחריות תאגידית מוקדש פרק לנושא ההתנדבות. הסטנדרטים בדירוג נקבעים ע"י ועדה ציבורית עצמאית ומתעדכנים אחת לשנתיים וכך תורמים לפיתוח התחום בחברות העסקיות הגדולות בישראל. הנתונים המתקבלים מהדירוג מסייעים לקבל תמונת מצב על תחום ההתנדבות בחברות הגדולות ולעודד את המשך ופיתוח העשייה.

ציונות 2000

שם המנכ"ל/ית: גב' שרי צוריאל

שם הנציג בפורום: גב' אביטל גוברין

כתובת אתר האינטרנט של הארגון: www.zionut2000.org.il

הקטגוריה אליה משתייך הארגון: ארגון תשתית, ארגון גג ארצי או סקטוריאלי של ארגוני המגזר השלישי

רקע על פעילות הארגון: כל שינוי חברתי משמעותי החל באדם שהעז להאמין", ציונות 2000 הינה עמותה לשינוי חברתי אשר הוקמה בשנת 1995 על ידי קבוצת אזרחים אותה הוביל איש העסקים רוני דואק. הקבוצה שמה לעצמה את האחריות האישית כמטרה, מתוך אמונה שאפשר לעשות, אפשר לשנות, אפשר להשפיע. במהלך שנות פעילותה הפכה ציונות 2000 לאחד מן הארגונים החברתיים המובילים בישראל ורתמה אלפי מתנדבים, אנשי חינוך וחברה, אנשי עסקים ופילנתרופים וכן מאות חברות עסקיות להקמת מיזמים חינוכיים וחברתיים בכל רחבי הארץ.

עסקים למען הקהילה (על"ה) מיזמת ציונות 2000, הוקמה בשנת 1998, במטרה לסייע לחברות עסקיות לנהל את מעורבותן החברתית באופן המקצועי, המיטבי והמתקדם ביותר. כיום, מלווים צוותי על"ה למעלה מ-120 חברות ישראליות ובינלאומיות, בשותפויותיהן החברתיות עם המגזר השלישי והמגזר הציבורי. מאמינים **בשותפויות בין מגזריות** ארוכות טווח, הנבנות תוך דגש על מעורבות והתנדבות עובדים, על בחירת שותף מתאים לפעילות בקהילה ועל ייעוד משאבים כספיים ושווי כסף לפעילות. מנחים את מובילי השותפויות, תוך גישור על השונות התרבותית בין העסקים לארגוני הקהילה.

לשכת עורכי הדין- תוכנית "שכר מצווה"

שם מנהל התוכנית: עו"ד חן וונדרסמן

נציג הארגון בפורום: עו"ד חן וונדרסמן, עו"ד אריאל שוורץ

כתובת אתר האינטרנט של הארגון: <http://www.israelbar.org.il>

הקטגוריה אליה משתייך הארגון: תאגיד סטטוטורי, ארגון מקצועי של תחום עריכת הדין, יעוץ וסיוע משפטי לאוכלוסיות מועטות יכולות.

רקע על פעילות הארגון: תוכנית "שכר מצווה" של לשכת עורכי הדין הינה התוכנית היחידה שמעניקה סיוע, יעוץ וייצוג משפטי חינם למעוטי אמצעים על ידי עורכי דין מתנדבים. השירות ניתן בחינם לזכאים בתחומי המשפט האזרחי (לפי קריטריונים שקבעה הלשכה). התוכנית הוקמה בשנת 2002, ומאז פועלת ומסייעת לאלפי פונים, התוכנית הינה בפריסה ארצית ומספקת מענה ב-64 נקודות שירות.

רקע על פעילות הארגון בתחום ההתנדבות: התוכנית מגייסת מידי שנה מאות עורכי דין בתחומי משפט שונים לצורך מתן שירותי משפט. מעבר לגיוס עו"ד במחוזות השונים מקיימת התוכנית מערך התנדבות רחב של סטודנטים למשפטים ממוסדות לימוד בכל הארץ. העו"ד המתנדבים מספקים יעוץ משפטי חינם וכן ייצוג משפטי חינם בתיקים בהם נדרש ייצוג. הסטודנטים למשפטים מפעילים את המוקד החם המספק מענה ב-4 שפות.

מספר המתנדבים: התוכנית כיום מונה מעל 3,000 מתנדבים.

עמותת מילב"ת

שם המנכ"ל: נחמן פלוטניצקי

שם הנציג בפורום: גב' שושנה גולדברג מאיר

כתובת אתר האינטרנט של הארגון: www.milbat.org.il

רקע על פעילות הארגון: הארגון מהווה מרכז מידע, הדרכה ויעוץ על טכנולוגיה

מסייעת, התאמת דיור ונגישות. הייעוד המרכזי שלנו הוא שפור ושמור תפקוד בסביבה טכנולוגית מותאמת. מידע רב על פתרונות טכנולוגיים ניתן למצוא באתר "עזרים" - שמרכז מידע על יותר מ 17,000 פריטים. לרשות הציבור עומד צוות רב מקצועי המעניק מידע ויעוץ טלפוני, כמו גם יעוץ ובקורי בית. קהלי היעד הם אנשים עם מוגבלות בכל הגילאים כמו גם בני המשפחה, מטפלים, אנשי מקצוע, יצרנים וסוכנים.

רקע על פעילות הארגון בתחום ההתנדבות: מילבת מגייסת מתנדבים עם מיומנויות מגוונות. המתנדבים נפגשים אחת לחודש לטיפול בבעיות להן לא נמצא פתרון מסחרי ובונים פתרון מותאם, כאשר צוות היועצים של מילבת, והמטפלים בשדה - מלווים את התהליך. מתנדבי מילבת עוסקים גם בחינוך ובהעמקת המודעות לטכנולוגיה מסייעת ובכל מה שמסייע לקדם ולשמר את פעילותו של מרכז המידע בתל השומר בתחום המנהלי בתחומי הייעוץ וההדרכה.

מספר המתנדבים: 100-250

שיעור אחר

שם המנכ"ל/ית: עו"ד דפנה דור

הנציגה בפורום: הגב' יפעה רגב

כתובת אתר האינטרנט של הארגון: www.oryarok.org.il

הקטגוריה אליה משתייך הארגון: ארגון לשינוי חברתי

רקע על פעילות הארגון: עמותת "שיעור אחר" (ע"ר) נוסדה בשנת 2002 ופועלת לקידום שוויון הזדמנויות בחינוך ולעידוד מעורבות משמעותית של הציבור במערכת החינוך ויצירת גשר בין אזרחים בעלי תחומי עיסוק שונים לבין תלמידים בבתי"ס מאוכלוסיות מוחלשות. העמותה מכשירה, מפעילה ומלווה מאות מתנדבים ממגוון מקצועות ותחומי עיסוק המלמדים קורסי העשרה בתחום עיסוקם בבתי ספר המשרתים אוכלוסיות מחוסרות הזדמנויות ברחבי הארץ. בין המתנדבים המשתפים את התלמידים בניסיונם המעשי ניתן למצוא עורכי דין, שופטים, רופאים, רואי חשבון, אנשי הי טק, אנשי תקשורת, מהנדסים ורבים אחרים.

פעילות העמותה מתרכזת בבתי ספר שבהם אוכלוסיות מחוסרות הזדמנויות ואשר תלמידיהם אינם נחשפים להכרות משמעותית עם אנשים בוגרים בעלי מקצועות חופשיים ואחרים. המפגש עם מתנדבים בעלי רקע שונה, המעורים בעשייה האזרחית, מאפשר לתלמידים להיחשף למגוון פניה של החברה הישראלית ולתחומי עניין שעשויים לפתוח בפניהם נתיבי חיים ואופקים חדשים.

רקע על פעילות הארגון בתחום ההתנדבות: המתנדבים מגיעים מהמגזרים השונים ומשקיעים זמן רב בהעברת שיעורים ותכנים יעודיים. מספר המתנדבים: למעלה מ 1,000

לקט ישראל

שם הנציג בפורום:

שם המנכ"ל/ית: מר גידי כרוך

נציגות הארגון בפורום: הגב' ורד קצב גולשטיין

כתובת אתר האינטרנט של הארגון: <http://www.leket.org.il>

הקטגוריה אליה משתייך הארגון: ארגון תשתית, ארגון גג ארצי או סקטוריאלי של ארגוני המגזר השלישי

רקע על פעילות הארגון: לקט ישראל", בנק המזון הגדול במדינה והארגון המוביל בהצלת המזון בישראל, משמש כתובת לכל צורכי הביטחון התזונתי של 189 עמותות ומוסדות לנתמכים ע"י הצלת עודפי מזון והעברתם לכל רחבי הארץ. הארגון מספק מזון בריא ותמיכה ל-140,000 נתמכים.

רקע על פעילות הארגון בתחום ההתנדבות: פעילות של לקט ישראל מושתתת על מתנדבים, אשר מסייעים בכל תחומי הפעילות של הארגון. המתנדבים מגיעים מביה"ס, חברות עסקיות, תנועות נוער, תיירים ועוד. הארגון מפעיל מיזם ייחודי לגידול עצמי של ירקות אשר כל פעילות הקטיף במקום נעשית על-ידי מתנדבים.

מספר המתנדבים: למעלה מ 1,000

אור ירוק

שם המנכ"ל/ית: שמואל אבוהב

שם הנציג בפורום: עידו ביליס

כתובת אתר האינטרנט של הארגון: www.oryarok.org.il

הקטגוריה אליה משתייך הארגון: ארגון לשינוי חברתי

רקע על פעילות הארגון: עמותת "אור ירוק" הוקמה בשנת 1997 מתוך הכרה בחשיבות העליונה של מאבק ללא פשרות בתאונות הדרכים וחשיבות מעורבות הקהילה בו. המטרה המוצהרת של העמותה היא לצמצם עד כמה שאפשר את מספר הנפגעים בתאונות דרכים ולהשפיע על שינוי תרבות הנהיגה בישראל.

מאז הוקמה, חוללה העמותה מהפך של ממש בתודעה הציבורית בתחום התאונות, הן בפעילותה הישירה והן בעידוד שנתנה בפעילות זו לשאר הגופים העוסקים בתחום. פעילות העמותה מתבצעת בחמישה מעגלים: פעילות אזרחית, מדיניות ציבורית, ביקורת ציבורית ומחקר והסברה.

רקע על פעילות הארגון בתחום ההתנדבות: אזרחים רבים רואים עצמם מחויבים לתהליך של שינוי והעלאת מודעות לנושא בטיחות בדרכים. עמותת אור ירוק פותחת את שעריה ומאפשרת להם להתנדב ולתרום מיכולותיהם למען שינוי משמעותי בתחום בטיחות בדרכים במדינת ישראל. המתנדבים בעמותה עוסקים במגוון של תפקידים ותכניות בתחומי חינוך והדרכה של משתמשי דרך בכל הגילאים.

מספר המתנדבים: **למעלה מ-1,000**

ארגון צוות, גמלאי צבא הגנה לישראל

שם הנציג בפורום: תא"ל (מיל) דן נדיב

הנציג בפורום: מר בני ויליגורה

כתובת אתר האינטרנט של הארגון: www.tzevet.org.il

הקטגוריה אליה משתייך הארגון: ארגון ארצי של גמלאי צה"ל

רקע על פעילות הארגון: "צוות" הינו ארגון ייחודי מוביל, המייצג ומלכד את ציבור גמלאי

שירות הקבע בצה"ל לדורותיהם, במסגרת החברה בישראל, תוך שימור הזיקה לערכי צה"ל ומורשתו. מטרת הארגון ופעילותו מוכוונת לעשייה ולהתנדבות למען המדינה והקהילה וכן לשמירת הזכויות, להדדיות, לתעסוקה, להעשרה תרבותית ולרווחת החברים.

רקע על פעילות הארגון בתחום ההתנדבות: ההתנדבות למען המדינה והקהילה הינה אחד הערכים החשובים של ארגון

"צוות". "צוות" פועל להגביר את פעילות ההתנדבות של חבריו, באמצעות ועדת ההתנדבות הארצית, "המרכז לעשייה חברתית" ובתמיכת המחוזות והסניפים.

מספר המתנדבים: **למעלה מ-1000**

משתתפות הפורום מהאקדמיה:

ד"ר אבו ענבל

מוסד אקדמי: אוניברסיטת ת"א

מחלקה אקדמית בה מלמדת: מנהל עסקים

תואר: Ph.D

תחום השכלה: מנהל עסקים - שיח בינמגזרי

רקע על תחומי המחקר כיום: כיום אני עוסקת בעיקר במחקר על עסקים חברתיים. במסגרת תחום זה אני שותפה לכתיבת ספר על עסקים חברתיים בישראל יחד עם פרופ' בני גדרון; אני מנהלת מחקר של ביטוח לאומי העוסק בהשוואת מסגרות העסקה שונות של בעלי מוגבלויות. בנוסף, אני עוסקת במחקר המשך לעבודת הדוקטורט שלי על אחריות תאגידית בישראל.

רקע על מחקרים שערכה בתחום ההתנדבות: במסגרת עבודת הדוקטורט שלי חקרתי את האחריות החברתית של חברות ציבוריות בישראל. המחקר כלל התייחסות רחבה לנושא ההתנדבות בארגונים אלו ובניית מודל תיאורטי המציג אסטרטגיות שונות של א"ח. דוח המחקר פורסם תחת המרכז לחקר המגזר השלישי בב"ש. בנוסף, פרסמתי, יחד עם פרופ' בני גדרון, סקר של התמ"ת אשר בחן עסקים חברתיים בישראל ופורסם באתר התמ"ת.

ד"ר בהט אסתר

מוסד אקדמי: אוניברסיטת חיפה, המסלול האקדמי המכללה למינהל

מחלקה אקדמית בה מלמדת: החוג למדעי החברה

תואר: Ph.D

תחום השכלה: פסיכולוגיה ארגונית חברתית

רקע על תחומי המחקר כיום: מוטיבציה לפעילות התנדבותית, חינוך להתנדבות ותרומה לקהילה. נמצאת כעת בספרד במסגרת של פוסט דוקטורט ועורכת מחקר השוואתי בין ישראל

לספרד עם חוקרים מתחום החינוך ב- University of Granada. המחקר עוסק בגורמים המרכזיים המניעים אנשים לפעילות התנדבותית – השוואה בין ישראל לאירופה.

רקע על מחקרים שערכה בתחום ההתנדבות: מידת ההלימה בין הפרט לסביבה כתורמת למחויבות לארגונים התנדבותיים ואידיאולוגיים. תחומי ההלימה שנבחנו הם צרכים, ערכים, זהויות העצמי. שאלות המחקר עסקו בעד כמה מידת ההלימה הנתפסת שבין - צרכים וסיפוקם, ערכים והגשמתם, זהות עצמית וביטויה - משפיעה על רמת המחויבות לארגון. השערות המחקר נגעו למידה בה המחויבות של הפרט לארגון יכולה להיגזר מכל אחד משלושת מקורות ההלימה, ללא קשר אם התקיימו המקורות האחרים; עד כמה תרומת שלושת המקורות לביטוי המחויבות לארגון היא נצברת; עד כמה הקשר בין סוגי ההלימה השונים לבין ביטוי המחויבות לארגון הינו דיפרנציאלי.

סקירה ראשונית על הקיים בתחום התנדבות בעולם העבודה בישראל

להתנדבות תרומה משמעותית ועמוקה, בהשפעתה על חיזוק החברה האזרחית, בתרומתה ללכידות ולסולידאריות החברתית ולתחושת השייכות לקהילה. ההתנדבות מהווה ביטוי לאזרחים הלוקחים אחריות על החברה בה הם חיים.

פורום התנדבות בעולם העבודה, מתמקד בהרחבת תחום התנדבות העובדים בשלושת המגזרים, בהסתכלות אסטרטגית ותוך כדי מתן מענה לסוגיות חברתיות מרכזיות.

תחום ההתנדבות בעולם העבודה החל לצבור תאוצה, עם ההכרה של ארגונים עסקיים ואחרים כי עליהם לגלות אחריות כלפי הקהילה שבתוכה הם יושבים. לא מעט חברות עסקיות מבינות כיום, כי לא די ביצירת הון מהפעילות הכלכלית, אלא ראוי להפנות חלק מהרווחים לקהילה שבזכותה הופקו רווחים אלו. חלק מהפניה זו, מתבצעת באמצעות התנדבותם של עובדי החברות, בקהילה. כיום, ניתן למצוא התנדבות של עובדים גם במגזר הציבורי וגם במגזר השלישי, אם כי בהיקפים מצומצמים יותר.

התנדבות בעולם העבודה, מאפשרת לאוכלוסיית העובדים להתנדב באופן שמשלב באורח חייהם העמוס. זוהי למעשה הנגשה של ההתנדבות והפיכתה לאפשרית, עבור מתנדבים פוטנציאליים שיתכן ולא היו מתנדבים באופן אחר. על כן, ישנה חשיבות רבה לפיתוח תחום זה, לקידום ופיתוח מודלים מותאמים לארגונים וחברות המבקשים לקחת בכך חלק ולקדם את ההתמקצעות בתחום.

פורום התנדבות בעולם העבודה, שואף להרחיב את היקפי ההתנדבות בעולם העבודה, לפתח תחומי התנדבות מגוונים ומתואמים לקהלי היעד השונים אשר יתרמו להנגשת והרחבת מס' העובדים המתנדבים בישראל. הפורום יקדם תהליכי הוקרה והכרה להתנדבות עובדים ויתמוך בפיתוח כלים טכנולוגיים הרלוונטיים להתנדבות בעולם העבודה.

מטרת העל של הפורום:

פיתוח תפיסה ותשתית מקצועית לקידום והרחבה של מעגלי הארגונים הלוקחים חלק בהתנדבות עובדים בקהילה, משלושת המגזרים.

מיפוי מענים וצרכים ראשוני בתחום הפורום בישראל:

ממצאי המיפוי הראשוני עולה, כי קיים קושי באיתור מקורות מידע אחידים ומהימנים בכל הנוגע להיקף ההתנדבות בעולם העבודה בישראל. ניתן לומר, כי המידע הנגיש והמהימן ביותר הקיים כיום, מתייחס בעיקר להתנדבות עובדים במגזר העסקי.

א. **במגזר הציבורי**- בימים אלו הסתיימה עבודתה של ועדה שהוקמה בנציבות שירות המדינה, במטרה לבחון את היקפי והשלכות התנדבות העובדים במגזר הציבורי. דוח הוועדה המלא יתפרסם בקרוב, ועם אישורו לפרסום, יתווספו למסמך זה הנתונים שיעלו בו. על פי המלצת הוועדה, עובד מדינה יוכל להתנדב במסגרת קבוצתית מתמשכת אחת לשנה קלנדרית או במסגרת קבוצתית ב"מי שיא" בהיקף שלא יחרוג מ- 8.5 שעות על חשבון המעסיק לכל סוג התנדבות. בנוסף, ניתן לציין כי במספר משרדי ממשלה, כדוגמת משרד החוץ, מתקיימת כיום התנדבות עובדים לאורך כל השנה ובמסגרת יום "המעשים הטובים" וכי ניתן למצוא דוגמאות להתנדבות עובדים גם במספר חברות ממשלתיות כגון רפא"ל ועוד.

ב. **במגזר השלישי**- תחום התנדבות עובדים במגזר השלישי הוא תחום שרבו בו הנסתר על הגלוי. במהלך מיפוי ראשוני זה, היה קושי באיתור נתונים מקיפים הנוגעים להתנדבות של עובדים מארגוני מגזר שלישי. הנתונים היחידים שנמצאו, מתייחסים להתנדבויות ויזמות חד פעמיות של ארגונים, לדוגמה ב- "יום המעשים הטובים". במקביל, לא נמצאו כל עבודות מחקר שבחנו אם תופעה זו קיימת בישראל ואם כן, מהם מאפייניה או היקפיה.

ג. **במגזר העסקי**- תחום התנדבות העובדים במגזר העסקי, מוגדר לרוב כאחד המרכיבים או תתי התחומים של האחריות התאגידי/חברתית. רבות מן החברות הגדולות במשק מפעילות כיום התנדבות עובדים, כאשר שיעור הארגונים העסקיים המעורבים בקהילה עומד על 8.9% (תוצאות סקר 2006 של הלמ"ס). התנדבות עובדים בחברות עסקיות, מתקיימת לרוב באזור הגיאוגרפי בו ממוקמת החברה, לעיתים ישירות מול העמותה הקולטת את המתנדבים ולעיתים דרך ארגון מתווך ולא תמיד בשיתוף פעולה עם הרשות המקומית. הדבר מעלה צורך לבחינת מודלים שונים להטמעת התנדבות בעולם העבודה ולבחינת מודל הפעולה האפקטיבי ביותר ליישום.

מהמיפוי עולה, כי על אף קיומה של התנדבות במקום העבודה, קיים צורך במדידה ואיסוף נתונים סיסטמטיים אשר יספקו תמונת מצב מדויקת יותר לגבי היקפי ועומק התופעה, בכל שלושת המגזרים. במקביל, קיים צורך באיגום ובפיתוח ידע ומחקר בתחום זה ועל בסיסו צורך בהקמת תשתית להתמקצעות בתחום, אשר תייצר best practices עבור כלל העוסקים בהתנדבות בעולם העבודה: הארגונים השולחים את עובדיהם להתנדב והארגונים הקולטים את המתנדבים. המיפוי אף מעלה צורך בחיזוק התפיסה האסטרטגית של התנדבות עובדים בקהילה וחיבור של ההתנדבות לצרכים החברתיים המרכזיים בקהילה.

מה נעשה בתחום הפורום בתוכניות דומות בעולם:

במיזמי התנדבות דומים בעולם, לא הוקדשה יחידת תוכן ספציפית לתחום ההתנדבות בעולם העבודה. לרוב, נושא זה הוגדר כחלק מתחומי פעולתם של פורומים אשר עסקו בהעמקת העשייה בשטח או קידום תכניות התנדבות מגוונות, אם כי בעיקר בכל הנוגע להתנדבות במגזר העסקי. עם זאת, במרבית ארגוני הגג שהם תולדה של המיזמים השונים, מוקדשת לא מעט עבודה לעידוד התנדבות בעולם העבודה, אך שוב, בעיקר בעולם העסקי. כך למשל:

- **בקנדה:** הוקם מרכז למצינות של מעורבות עסקים בקהילה. בארגון חברים כ-20 נציגים מעסקים הפועלים בכל רחבי קנדה, יחד עם נציגי ממשלה והמגזר השלישי. במקביל, ב Volunteering Canada מציעים שירותי ליווי וייעוץ לחברות ולארגונים המעוניינים לפתח תכניות התנדבות עובדים. שירותי הייעוץ מכוונים כך שלחברה או לארגון תהיה האפשרות "לתפור" תוכנית התנדבות בהתאם לצרכיהם ולתחומי העניין שלהם. Volunteering Canada פיתחו גם מאגר ידע בתחום זה, שזמין באתר הארגון.
- **בבריטניה:** במסגרת ארגון הגג- Volunteering England, הוקמה מחלקה ייחודית העוסקת ב Employer Supported Volunteering- התנדבות בתמיכת מעסיקים. שם המחלקה מרמז על כך שהיא אינה מכוונת אך ורק להתנדבות עובדים מחברות עסקיות, אלא לכל התנדבות שנתמכת על ידי המעסיק- מכל אחד מן המגזרים. המחלקה עוסקת בפיתוח ידע והתמקצעות בתחום ובהפקת חוברות הדרכה למבקשים לעסוק בתחום זה, כמו גם בליווי שיתופי פעולה בין ארגונים ופיתוח מודלים להטמעת התנדבות הנתמכת על ידי מעסיקים.
- **באוסטרליה:** ארגון הגג Volunteering Australia, הקים פורטל שמרכז בתוכו ידע ומידע רב בנוגע להתנדבות עובדים, תוך דגש על התנדבות של חברות עסקיות. במסגרת הפורטל, מתפרסמים מקרי בוחן והצלחה, מחקרים בתחום, אסטרטגיות, מודלים לפעולה ועוד. כמו כן, מציע הארגון שירותי ייעוץ וליווי לארגונים וחברות המעוניינים לייצר שותפות התנדבותית וכן מאגר וירטואלי של ארגונים המציעים אפשרויות התנדבות עבור עובדים, זאת על מנת להנגיש אפשרויות אלה לחברות ולעובדיהן.

נספחים

נספח 1: הגדרות למונחים מרכזיים במיזם ההתנדבות הישראלי:

קידום ופיתוח תשתיות

במחקרים שנערכו בשנים האחרונות ברחבי העולם, נמצא שעל מנת לאפשר את מיצוי מלוא פוטנציאל ההתנדבות, יש בראש ובראשונה לחזק את התשתיות המעודדות את קיומה.

תשתית הוא מונח המציין גורמים מבניים אשר מספקים את המסגרת לתמיכה במערכת כולה. ארגון האומות המאוחדות, מגדיר **תשתית לקידום התנדבות** כך: *מגוון המערכות, המנגנונים והכלים הנדרשים על מנת להבטיח את קיומה של סביבה בה ההתנדבות עשויה להתרחב ולשגשג.*

תפקיד התשתית ההתנדבותית הוא לייצר סביבה המאפשרת- מבחינה פוליטית, חברתית וכלכלית, את הרחבתה והתפתחותה של ההתנדבות.

הגדרה נוספת, שאומצה על ידי ממשלת בריטניה **לתשתית התנדבות**:

המבנים, המערכות, מערכות היחסים, האנשים, הידע והמיומנויות הקיימים לתמיכה, פיתוח, תיאום ייצוג וקידום המתנדבים והארגונים המפעילים אותם, כך שיוכלו לבצע את משימתם במירב האפקטיביות.

ההגדרות השונות אף מפרטות מגוון מרכיבים הנכללים במונח תשתית וביניהם: פיתוח מדיניות ממשלתית, חקיקה ואסדרה, תיקצוב המבטיח קיימות, קידום שותפויות תלת מגזריות, מחקר, התמקצעות, העלאת המודעות, פיתוח והנגשת אפשרויות להתנדבות, עידוד יזמות ועוד..

מיזם ההתנדבות יעסוק בחיזוק ופיתוח תשתיות התנדבות ברות-קיימא.

שותפות בין מגזרית

מיזם ההתנדבות מושתת על השתתפות שלוש המגזרים (הציבורי, הפרטי והשלישי) ומשלב את שלושם בפעולתו לקידום ההתנדבות, ברמה הארצית, האזורית והמקומית. המיזם מהווה בסיס לשיתופי פעולה מגוונים (העברת והחלפת מידע וידע, תאום ופעולה משותפת) ומקדם פעילות בין מגזרית אפקטיבית. המיזם שואף למצות את יתרונות תפיסת ההתנדבות בכל אחד מהמגזרים, תוך שיתוף פעולה בין מגזרי שיאפשר פתיחת מרחבי חשיבה ופעולה חדשים, מינוף תהליכים קיימים בכל אחד מהמגזרים, יצירת ערכים מוספים והכללת מעגלים רחבים יותר בחברה הישראלית בתחום ההתנדבות. **המיזם יעודד פעולות שיביאו לידי ביטוי שותפות של לפחות שני מגזרים.**

התנדבות והשתתפות חברתית

מיזם ההתנדבות מאמץ את ההגדרה למונח "התנדבות" שמופיעה ב"אמנת ההתנדבות" של המועצה הלאומית להתנדבות והיא:

התנדבות היא תרומת זמן, שירות, מומחיות, ידע, יוקרה ו/או מערכת קשרים ע"י אדם הפועל למען הזולת והחברה, מתוך רצון חופשי, ללא קבלת תמורה כספית, לפחות למשך פרק הזמן לגביו התחייב המתנדב, באופן ישיר או עקיף, לאנשים מוכרים (למעט בני משפחה) ו/או בלתי-מוכרים, לארגונים, למוסדות ולתנועות, לקהילה ו/או לסביבה.
הגדרה זו הינה כללית ומכילה בתוכה את מגוון הרצפים והסגנונות המפורטים להלן, אשר משקפים את התפיסה הרחבה למונח "התנדבות והשתתפות חברתית":

- א. **רצף גילאי:** ילדים-נוער-צעירים-משפחות-בוגרים-גמלאים (עם דגש על "כל אחד יכול").
- ב. **תדירות:** מיקרו-התנדבות- חד פעמי- רב פעמי- קבוע- "משרה מלאה".
- ג. **מרחבי פעולה:** קהילתי/שכונתי- רשותי- ארצי- וירטואלי- גלובלי/בינלאומי.
- ד. **מסגרות ההתנדבות:** במסגרת מקום עבודה/בית ספר/מוסד להשכלה גבוהה-במסגרת שירות אזרחי/לאומי- במסגרת ארגון ציבורי- במסגרת ארגון חברתי- ללא מסגרת ארגונית
- ה. **סוגי התנדבות:** מתן שירות- הנהלה ציבורית- יזמות התנדבותית- התנדבות הדדית - אקטיביזם וסנגור.
- ו. **תחומי התנדבות:** פנאי- חינוך- תרבות- רווחה- בריאות- איכות סביבה- חקלאות- דת- ספורט.

מיזם ההתנדבות יעסוק בפיתוח תשתיות להתנדבות והשתתפות החברתית ברוח ההגדרה

ייצוגיות לחברה הישראלית

החברה הישראלית הינה חברה הטרוגנית המורכבת מקבוצות שונות זו מזו מבחינת השתייכותן הלאומית, דתית, עדתית, מעמדית ופוליטית. כיום, קיים פער בשיעורי ההתנדבות בקרב קבוצות אוכלוסייה שונות בחברה הישראלית. מיזם ההתנדבות רואה בהתנדבות והשתתפות החברתית, כמקדמות את כוחה של החברה ככלל ושל האדם כפרט, להיות שותף פעיל בעיצוב פני החברה בישראל, על בסיס רצונות וצרכים מקומיים. **המיזם יעודד פיתוח של תשתיות המערבות, משלבות ומשקפות את השונות והגיוון בחברה הישראלית ויפעל להנגשת ההתנדבות למגוון קבוצות באוכלוסייה.**

נספח 2: המלצות הועדה המשותפת לנציבות המדינה ולמגזר השלישי בתחום

התנדבות עובדים בקהילה

<http://www.civil-service.gov.il/Civil-Service/TopNavHe/Takshir/newsLetter6/Volunteering.htm>

שירות המדינה מעודד התנדבות של עובדי המדינה בקהילה

במסגרת שיתופי הפעולה הבין-מגזריים של המגזר הממשלתי, המגזר העסקי והמגזר השלישי והמגמה לחיזוק החברה האזרחית והחוסן הקהילתי, הנחה ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו, לראות בהתנדבות בקהילה כיעד לאומי שיש לקדמו.

במסגרת זאת הוקמה ועדה משותפת לשירות המדינה ולמגזר השלישי בראשותו של מר מאיר אהרונוב, סגן נציב שירות המדינה, ובהשתתפות נציגים מנציבות שירות המדינה, משרדי הממשלה וארגוני המגזר השלישי.

הוועדה נועדה לבחון את האפשרות לעודד את ההתנדבות של עובדי המדינה בקהילה, תוך התחשבות בנסיבות המיוחדות שבהן פועלים משרדי הממשלה כשליחי הציבור, אשר מופקדים על מימוש חובותיו ומיציזי זכויותיו.

הוועדה בחנה את הסוגיות הרבות אשר עולות מדיון בנושא התנדבות מתוכננת ומבוקרת על-ידי הארגון, ולמדה על הנעשה בארגונים בארץ ובחו"ל ועל יוזמות שונות בתחום.

הוועדה קבעה כי שירות המדינה יציב את היעד של חיזוק תודעת "ההתנדבות" בקרב עובדי המדינה, כמוטיב מרכזי בתפיסת המציאות האישית של העובדים מחד, והמציאות הארגונית והאחריות התאגידית מאידך, זאת כבסיס לתכנית ההתנדבות של עובדי המדינה בקהילה.

על פי המלצת הוועדה, עובד מדינה יוכל להתנדב במסגרת קבוצתית מתמשכת, אחת לשנה קלנדרית, או במסגרת קבוצתית ב"ימי שיא" בהיקף שלא יחרוג מ-8.5 שעות על חשבון המעסיק, לכל סוג התנדבות. התכנית להתנדבות עובדי מדינה בקהילה תופעל תוך הקפדה על הימנעות מפגיעה בתפקודו של שירות המדינה בכלל ובמתן השירות לציבור בפרט והיא לא תבוא כתחליף לכוח אדם תקני בארגון זה. שיבוצם של עובדי מדינה כמתנדבים בארגון קהילתי, ייעשה תוך הקפדה על מניעת חשש לניגוד עניינים, אל מול תפקידיהם ותפקידי יחידותיהם/משרדיהם בשירות המדינה.

בנוסף, הציעה הוועדה להפעיל את התכנית להתנדבות עובדי מדינה בקהילה במסגרת פיילוט, תוך הגבלת מספר המשתתפים בתכניות ההתנדבות השונות לשנת הפיילוט, להיקף שלא יעלה על 600 עובדים, דהיינו כ-1% מכלל עובדי המדינה. בתום תקופת הפיילוט ולאור הביצוע בפועל, תיבחנה המשמעויות התקציביות של התכנית, מידת הצלחתה והצורך בעדכונה.

נציב שירות המדינה הורה על עבודת מטה לשם בחינת יישום ההמלצות שבדו"ח, תוך תיאום עם גורמי הממשלה הרלוונטיים.

נספח 3: סקירת ארגוני המגזר השלישי, הפועלים בתחום התנדבות עובדים

בקהילה.

שם הארגון	אופי/תיאור הפעילות
מתן- משקיעים בקהילה	<p>לחברות ועסקים מציעה מתן ארגז כלים מגוון, המאפשר שיתוף העובדים וכל בעלי העניין בפעילות הקהילתית, ניצול מיטבי של המשאבים השונים (תרומות, התנדבות עובדים וכד') והשקעה בקשת רחבה של פעילויות, במסגרת אחריות חברתית תאגידית.</p> <p>מתן – משקיעים בקהילה הינו ארגון חברתי הפועל ליצירת חברה אזרחית פעילה ומעורבת, על ידי בנייה ופיתוח שותפויות להשקעה אפקטיבית בקהילה בין משקיעים – עסקים, תורמים וקרנות פילנתרופיות – לבין ארגונים חברתיים, עמותות וחברות לתועלת הציבור וגורמי ממשל.</p>
ציונות 2000	<p>עסקים למען הקהילה (על"ה), מיזמת ציונות 2000, הוקמה במטרה לסייע לחברות עסקיות לנהל את מעורבותן החברתית באופן המקצועי, המיטבי והמתקדם ביותר. צוותי על"ה מלווים חברות ישראליות ובינלאומיות, בשותפויותיהן החברתיות עם המגזר השלישי והמגזר הציבורי. ציונות 2000 מאמינה בשותפויות בין מגזריות ארוכות טווח, הנבנות תוך דגש על מעורבות והתנדבות עובדים, על בחירת שותף מתאים לפעילות בקהילה ועל ייעוד משאבים כספיים ושווי כסף לפעילות.</p>
מעלה	<p>מעלה פועלת על-פי ההנחה כי לניהול אחריות תאגידית יש ערך עסקי-כלכלי עבור עסקים. הארגון הוא חלק מרשת עולמית של ארגוני-עסקים המקדמים אחריות תאגידית והוא מוביל תהליכים של פיתוח ויישום אסטרטגיות של אחריות תאגידית (פעילות עסקית המשלבת ערכים חברתיים, סביבתיים ואתיים), כגישה עסקית. במסגרת האחריות התאגידית מקדמים העסקים גם את תחום התנדבות העובדים</p>
רוח טובה	<p>רוח טובה משמשת כתובת לכל אדם המעוניין להתנדב ולתת, ולכל אדם הזקוק לעזרה, סיוע ותמיכה בתחום ההתנדבות. הארגון יוצר חיבור בין מתנדבים לשותפים קהילתיים ולארגונים הזקוקים למתנדבים במטרה לענות על המטרות של שני הצדדים. בנוסף, רוח טובה יוזמת את יום ה "מעשים הטובים" אשר במסגרתו מתנדבים עובדים.</p>
הרוח הישראלית	<p>הרוח הישראלית היא חברה לתועלת הציבור הפועלת למען ילדים ונוער בסיכון בישראל, תוך גיוס הציבור הישראלי והמגזר העסקי למעורבות, שיתוף ותמיכה. בקבוצת המנהיגות של הרוח הישראלית לוקחים חלק כמה עשרות אנשי עסקים, התורמים זמן, ידע, התמחות וכסף למען ילדים ונוער בסיכון. המתנדבים מגיעים ממגוון תחומי המשק: ביטוח, פרסום, משפטים, שיווק, יעוץ ועוד.</p>
חברה טובה	<p>חברה טובה היא ארגון ללא כוונת רווח, הפועל לקידום ההתנדבות בישראל ולהגברת מודעות ומעורבות חברתית. חברה טובה יצרה את ענף התנדבות הפנאי בישראל, והקימה את המדריך המקוון להתנדבות הפנאי- המאפשר לקחת חלק בפעילות התנדבותית חד פעמית וללא מחויבות ארוכת טווח.</p>

נספח 4: מודלים שונים של התנדבות.

האופציות להתנדבות עובדים הינן מגוונות. בישראל ובעולם פותחו מספר מודלים שונים, להטמעת התנדבות של עובדים בארגון. להלן מספר דוגמאות למודלים שונים של התנדבות:

1. **התנדבות חד פעמית**- מאפשרת לעובדים לקחת חלק באירוע התנדבות חד פעמי, ללא מחויבות ארוכת טווח. התנדבות זו מתקיימת לרוב סביב חגים או אירועי שיא, כגון יום המעשים הטובים" וכוללת: אריזת חבילות מזון, צביעת בתים, ניקוי איזור מסוים וכו'.
2. **בניית שותפות והתחייבות להתנדבות ארוכת טווח**- במסגרת מודל זה, נבנית תכנית התנדבות לטווח ארוך בין החברה/המעסיק לבין הארגון החברתי. שותפות זו עונה על צרכי הארגון החברתי ובמקביל, לרוב קשורה לנושא המעורבת החברתית שלקחה על עצמה החברה. במסגרת מודל זה, מתחייב העובד להתנדבות ארוכת טווח וקבועה, לדוגמא: חונכות או העברת שיעורי עזר.
3. **תמיכה "פרו בונו"** – במודל זה, נעשה שימוש במיומנויות המקצועיות של העובדים כגון: יעוץ מס, משפטים, ראיית חשבון, פרסום, שיווק וכיו"ב, לתמיכה בארגון החברתי. לרוב מדובר בפרויקט תחום בזמן, שלוקחים בו חלק מספר עובדים בהתנדבות.
4. **התנדבות "וירטואלית"**- התנדבות הנעשית דרך המחשב של העובד כגון מחקר אינטרנטי, כתיבה ועריכה וכו'.

האופן בו בוחרת החברה להפעיל את תכנית התנדבות העובדים, משתנה אף הוא מחברה לחברה. ישנם ארגונים הבוחרים לעודד את עובדיהם לצאת ולהתנדב בכך שהם מאפשרים להם לעשות כן על חשבון שעות העבודה. ארגונים אחרים, מתכללים ומאפשרים הזדמנויות התנדבות עבור עובדיהם ואף מעודדים אותם באמצעות תמריצים שונים, אך מאפשרים לעובדים להתנדב, רק לאחר שעות עבודתם.